

Права і свободи людини

2

Розділ 2. «ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ»
знайомить старшокласників з основними
засадами та ключовими поняттями,
що стосуються людської гідності,
прав людини, прав дитини та механізмів
їхнього захисту.

Зокрема, у темі 2.1. «Який зв'язок існує між людською гідністю та правами людини?» школярі дізнаються про основні цінності, що лежать в основі прав людини, і про те, який шлях подолало людство для їхнього забезпечення та реалізації. Це дозволить зрозуміти, чому захист прав людини є справді важливим.

Тема складається з таких модулів:

1. Що таке людська гідність та як вона пов'язана з правами людини.
2. Універсальність. Індивідуальність. Рівність.
3. Охорона й захист людської гідності.

Завершує цю тему *практичний блок* – громадянська активність, котра передбачає організацію та проведення флешмобу з метою популяризації поваги до людської гідності, протидії дискримінації тощо.

Тема 2.2. «Звідки беруться права людини та яку вони мають історію» присвячена висвітленню історії виникнення, визнання та юридичного закріплення прав людини. Учні отримають змогу дізнатись про відомих борців за права людини та зрозуміють, у чому полягає суть прав людини, перелічених у міжнародних документах, і яке значення для цього має діяльність кожного з нас.

Зміст теми розкривають такі модулі:

1. Що лежить у природі походження прав людини?
2. Як формувалися права людини?
3. Борці за права людини.

У *практичному блоці*, котрий завершує цю тему, учням пропонується підготувати презентацію про українських борців за права людини.

У темі 2.3. «Які права людини ми маємо?» школярі дізнаються про основоположні права та свободи та їхні ключові ознаки. Це дозволить їм зрозуміти, чому можуть виникати дилеми щодо забезпечення та реалізації прав і свобод людини та як вони вирішуються. Ключові поняття теми: основоположні права і свободи людини, класифікація прав людини, майбутнє прав людини.

Тема включає модулі:

1. Основоположні права і свободи людини.
2. Класифікація прав людини.
3. Майбутнє прав людини.

Практичне завдання наприкінці теми пропонує учням структурувати інформацію про права людини та розмістити її на сайті навчального закладу задля інформування учнів, педагогічних працівників, батьків та ін.

Тема 2.4. «Хто відповідає за дотримання та забезпечення прав людини?» пояснює школярам, як скористатись своїми правами, хто повинен їх гарантувати та яким чином ці права реалізуються. Це дозволить старшокласникам зрозуміти важливість забезпечення принципу верховенства права та розбудови правової держави в Україні.

Модулі цієї теми:

1. Взаємовідносини «Людина-держава».
2. Чи відповідає держава за дотримання, гарантування та захист прав і свобод людини.
3. Чи має обов'язки людина щодо реалізації та забезпечення прав і свобод?

Завершує тему *практичне заняття*, в якому школярам пропонується детальніше проаналізувати одне з прав, розглянутих у темі, та розробити план його реалізації.

У темі 2.5. «Які права мають діти?» учнівська молодь дізнається про права і свободи дитини, які особливості вони мають, хто і яким чином повинен їх захищати та забезпечувати. Школярі ознайомляться з такими поняттями: права дитини, Конвенція ООН про права дитини, порушення прав дитини.

Тема містить такі модулі:

1. Як у дітей з'явилися права.
2. Конвенція ООН про права дитини.
3. Як реалізуються права дитини?

Практичне заняття до цієї теми полягає у пошуку аргументів про важливість бути обізнаними з Конвенцією про права дитини як для дітей, так і для дорослих.

У темі 2.6. «Як зрозуміти, що твої права порушують?» з'ясовується, за яких обставин права людини можуть обмежуватись, та що є порушенням прав людини. Це дозволить учням усвідомити причини та необхідні умови для обмеження прав та свобод людини, а також відрізнити порушення прав людини серед інших правопорушень. Ключові поняття: обмеження прав людини, порушення прав людини, міжнародний Білль про права людини.

Зміст теми розкривається у модулях:

1. Обмеження прав людини.
2. Порушення прав людини.

У завершальному до цієї теми *практичному занятті* школярам пропонується написати есе про причини порушення прав людини та способи запобігти цьому.

Тема 2.7. «Які механізми захисту прав людини існують?» розкриває міжнародні та національні механізми захисту прав людини, порядок звернень щодо захисту прав людини до різних національних і міжнародних органів та організацій. Це дозволить учням зрозуміти важливість різних механізмів захисту прав людини та цінність ініціативи кожної особи у цій сфері. Основні поняття, що розкриваються в темі: міжнародні та європейські стандарти і механізми захисту прав людини, національний механізм захисту прав людини в Україні, порядок звернень щодо захисту прав людини, правозахисники.

Модулі теми:

1. Які є міжнародні та європейські механізми захисту прав людини?
2. Як працює національний механізм захисту прав людини в Україні?
3. Як громадянське суспільство може впливати на захист прав людини?

Практичне заняття до цієї теми передбачає пошук та ознайомлення з діяльністю громадських організацій, котрі захищають права людей в Україні.

У темі 2.8. «Як діти можуть захищати свої права?» учні дізнаються, до кого можна звернутись і як потібно діяти, якщо їхні права порушують. Це дозволить їм навчитися захищати свої права та формувати таке шкільне середовище, де знають і поважають права дитини. Школярі ознайомляться зі значенням понять: комітет з прав дитини ООН, уповноважений Президента України з прав дитини, способи захисту прав дитини.

Тема включає такі модулі:

1. Хто відповідає за захист прав дитини.
2. Яким чином діти можуть захищати свої права у повсякденному житті.
3. Вчимося захищати свої права.

У *практичному завданні*, що завершує цю тему, учні можуть пригадати ситуації з порушенням власних прав та написати есе з міркуваннями, як цьому запобігти.

Майстерня громадянина – практичне заняття розділу 2. – «Як захистити свої права в Європейському суді з прав людини» розкриває роль та значення Європейського Суду з прав людини для захисту прав людини, процедури і принципи його роботи.